

Obsah

Předmluva	VII
Úvod	XIX
Seznam zkratek	XXV
Seznam grafů a obrázků	XXXIII
Seznam tabulek	XXXV
1. Světová ekonomika jako sociálně ekonomický systém, procesy jeho formování, rozvoje a diferenciace	1
1.1 Světová ekonomika jako sociálně ekonomický systém	1
1.2 Procesy formování a rozvoje světové ekonomiky do začátku 21. století ..	3
1.3 Současný stav a problémy světové ekonomiky	16
1.4 Diferenciace soudobé světové ekonomiky	22
1.5 Střednědobé a dlouhodobé predikce a perspektivy světové ekonomiky ..	28
Doporučená literatura	31
2. Základní trendy rozvoje světové ekonomiky: liberalizace, globalizace, interdependence; klíčová role technického rozvoje	33
2.1 Vybrané dlouhodobé trendy vývoje světové ekonomiky	33
2.2 Technologie jako motor změn ve světové ekonomice	39
2.3 Globalizace a její vliv na světovou ekonomiku	47
2.4 Rostoucí interdependence ve světové ekonomice a její dopady ..	51
2.5 Poznámky k budoucímu vývoji	56
Doporučená literatura	57
3. Úrovně liberalizace soudobé světové ekonomiky – multilateralismus, regionalismus a unilateralismus	59
3.1 Multilateralismus, regionalismus a unilateralismus – vymezení a souvislosti	59
3.2 Poválečný vývoj liberalizace světové ekonomiky	65
3.3 Nový regionalismus a úloha WTO ve světové ekonomice	72
3.4 Víceúrovňová governance světové ekonomiky	80
3.5 Globální rozměr nového regionalismu	81
Doporučená literatura	85

4. Mezinárodní mobilita zboží, služeb a výrobních faktorů	87
4.1 Definice, význam a teoretické aspekty mobility	87
4.2 Institucionální aspekty mobility	92
4.3 Trendy v mezinárodních ekonomických tocích do začátku 21. století	94
4.4 Aktuální trendy v mezinárodních ekonomických tocích	106
4.5 Možné scénáře budoucího vývoje mezinárodních ekonomických vztahů	119
Doporučená literatura	122
5. Měnící se role národních států	123
5.1 Národní státy – základní charakteristika zkoumání	123
5.2 Geneze a formování moderních národních států	128
5.3 Atributy globalizace a národní stát	134
5.4 Postavení národního státu v globalizovaném světě	140
5.5 Budoucnost národního státu	146
Doporučená literatura	149
6. Nová role mezinárodních institucí ve světové ekonomice	151
6.1 Mezinárodní instituce: podstata, členění, role a význam	151
6.2 Nárys institucionalizace mezinárodního systému: faktory ovlivňující vznik, rozvoj a zánik mezinárodních institucí	161
6.3 Trendy doprovázející institucionalizaci světového řádu	173
6.4 Mezinárodní organizace na počátku třetího tisíciletí – stávající podmínky, nové výzvy a selhání globální governance	177
6.5 Globální governance – základní principy a elementy efektivní architektury	182
Doporučená literatura	183
7. Měnící se postavení a role tří dominantních center (USA, EU, Japonska) ve světové ekonomice	185
7.1 Polycentrické uspořádání světové ekonomiky	185
7.2 Vývoj jader hlavních center: USA, ES/EU, Japonsko po druhé světové válce	186
7.3 Charakteristické tendenze vývoje jednotlivých center v procesu rozvoje globalizace a regionální ekonomické integrace	193
7.4 Současné postavení center ve světové ekonomice a jejich ekonomická situace	201
7.5 Perspektivy dalšího vývoje center a možné změny v polycentrickém uspořádání	205
Doporučená literatura	207

8. Periferní oblasti světové ekonomiky, fenomén zemí BRIC	209
8.1 Vymezení a charakteristika periferních oblastí světové ekonomiky	209
8.2 Formování skupiny BRIC	215
8.3 Základní tendence ve vývoji rozvojových zemí a zemí BRIC	224
8.4 Postavení zemí BRIC ve světové ekonomice	228
8.5 Budoucí postavení periferních oblastí, rostoucí úloha zemí BRIC	233
Doporučená literatura	236
Graf 1.1 Vývoj cen surovin (v USD)	10
Závěr	237
Graf 1.2 Představa míra integrace ve vybraných zemích, 1950–2003	10
Summary	243
Graf 1.4 Vývoj kurzu euro k americkému dolaru, 1990–2008	10
Literatura	249
Graf 2.5 Extremníchluboba ve světě, 1990, 2005 a 2030 (v % populace)	30
Rejstřík	265
Obrazek 3.1 Rýsuje se celokontinentální dobydlo o liberalizaci obchodu	82
Graf 4.1 Komoditní struktura exportu zboží ve vybraných letech (v %)	98
Graf 4.2 Vývoj exportu služeb, 1980–1999 (v mld. USD)	100
Graf 4.3 Dynamika světových exportů zboží a reálného HDP, 1950–2007 (průměrná roční tempa v %)	107
Graf 4.4 Vývoj vnitroregionálních exportů vybraných integračních uskupení, 1980, 1990 a 2006 (v % z celkového obchodu)	111
Graf 4.5 Průliv PZI dle skupin zemí, 1990–2006 (v mld. USD, v běžících cenách)	113